

Ημερομηνία:

13 Φεβρουαρίου 2023

Υπεύθυνος επικοινωνίας:

Κάλλια Μυλωνάκη

Τηλ: 210 8114386

e-mail: kallia.mylonaki@pwc.com

PwC Ελλάδα: Ετήσια ενημέρωση για στελέχη χρηματοοικονομικών τμημάτων ναυτιλιακών εταιρειών

Ανάδειξη των νέων τάσεων και εξελίξεων στον κλάδο της Ναυτιλίας και ενημέρωση για θέματα χρηματοοικονομικής αναφοράς

Από τις τροποποιήσεις των λογιστικών προτύπων, στη θέσπιση της ελάχιστης πραγματικής φορολόγησης και από το ESG στην Κυβερνοασφάλεια

Στην ετήσια εκδήλωση της PwC Ελλάδας «The Annual PwC Update for Shipping Industry Finance Professionals», η οποία πραγματοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες στο ξενοδοχείο InterContinental Athenaeum Athens, 120 στελέχη της Ναυτιλίας είχαν την ευκαιρία να συναντηθούν, να ανταλλάξουν απόψεις και να ενημερωθούν από τους έμπειρους συμβούλους της PwC αναφορικά με τις εξελίξεις στον Κλάδο, τις αναδυόμενες λογιστικές και χρηματοοικονομικές προκλήσεις αλλά και τις νέες τάσεις της αγοράς.

Κατά την έναρξη της εκδήλωσης, ο Σωκράτης Λεπτός-Μπούρτζη, Partner στην PwC Ελλάδα και Global Shipping & Ports Leader στο παγκόσμιο δίκτυο της PwC, αναφέρθηκε στις οικονομικές επιδόσεις της Ναυτιλίας το 2022, οι οποίες στην πλειονότητά τους ήταν σαφώς βελτιωμένες συγκριτικά με το 2021, παρά τις επιπτώσεις της πανδημίας και τις γεωπολιτικές συγκρούσεις. Ακολούθως, εστίασε σε ορισμένες από τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει ο ναυτιλιακός κλάδος, όπως ο πληθωρισμός, η αύξηση των επιτοκίων και η παρακολούθηση των επιβεβλημένων κυρώσεων σε φορτία και επιχειρήσεις που συνδέονται με τη Ρωσία, αλλά και στην ιδιαίτερη προσοχή που θα πρέπει οι επιχειρήσεις να επιδείξουν στην επίδραση των παραπάνω στα επιτόκια προεξόφλησης, στις Going Concern αξιολογήσεις και στον μακροπρόθεσμο οικονομικό προγραμματισμό τους.

Στη συνέχεια της εκδήλωσης, αναπτύχθηκαν θέματα που σχετίζονται με αλλαγές σε υφιστάμενα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και νέες αποφάσεις της Επιτροπής Διερμηνειών για τα ΔΠΧΑ (IFRS Interpretation Committee), καθώς και με τη λογιστική συναλλαγών, που πραγματοποιούνται μεταξύ εταιρειών υπό κοινό έλεγχο, και την επικείμενη αντικατάσταση των USD LIBOR επιτοκίων.

Όσον αφορά στις εταιρείες που έχουν τίτλους εισηγμένους σε χρηματιστήρια των Ηνωμένων Πολιτειών, τα στελέχη της PwC επεσήμαναν τους τομείς στους οποίους θα εστιάσει το PCAOB στους ποιοτικούς του

ελέγχους και την επίδρασή τους στις επιχειρήσεις, ενώ αναφέρθηκαν στις προτάσεις και τις εξελίξεις σε κανονιστικό επίπεδο που εξέδωσε πρόσφατα η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ (SEC).

Ακολούθησε ενημέρωση φορολογικών θεμάτων με αναφορά στις τροποποιήσεις της φορολογικής νομοθεσίας που επηρεάζουν τη ναυτιλιακή κοινότητα, μεταξύ των οποίων η πολιτική συμφωνία για θέσπιση ελάχιστης πραγματικής φορολόγησης των μεγάλων πολυεθνικών ομίλων, καθώς και στην ανάγκη προσαρμογής των υφιστάμενων φορολογικών πλαισίων στις ανάγκες της σύγχρονης, ψηφιοποιημένης οικονομίας.

Με τις πιέσεις στη ναυτιλία για την υιοθέτηση κριτηρίων βιωσιμότητας και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής να αυξάνονται διαρκώς, ιδιαίτερα από την πλευρά των επενδυτών, τα εξειδικευμένα στελέχη της PwC διαπίστωσαν την ανάγκη λήψης μέτρων από τις ναυτιλιακές εταιρείες σχετικά με την ESG Reporting στρατηγική τους. Στόχος των μέτρων αυτών είναι να γνωρίζουν οι επιχειρήσεις τα ελάχιστα απαιτούμενα στοιχεία που θα πρέπει να δημοσιοποιούν και να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την αναβάθμιση των ESG εκθέσεών τους και την ευθυγράμμισή τους με τις εφαρμοστέες κανονιστικές απαιτήσεις.

Τέλος, με τους κινδύνους κυβερνοασφάλειας να αποτελούν πλέον έναν από τους σημαντικότερους επιχειρησιακούς κινδύνους, καθίσταται σαφές ότι η διαχείριση των ζητημάτων αυτών χρειάζεται να ανέβει ψηλά στην ατζέντα των στελεχών των ναυτιλιακών εταιρειών και τους υπευθύνους για τη διαχείριση των βασικών τους λειτουργιών. Στο πλαίσιο αυτό, επισημάνθηκαν από την ομάδα Technology και Cybersecurity της PwC οι απαραίτητες ενέργειες και επενδύσεις στις οποίες θα πρέπει οι επιχειρήσεις να προβούν για την προστασία των λειτουργιών τους παράλληλα με την ανάγκη κατανόησης του υψηλού βαθμού κινδύνου και του επιπέδου ασφαλείας της εταιρείας.

Ορισμένα βασικά σημεία από τα θέματα που καλύφθηκαν κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης είναι τα εξής:

ΔΠΧΑ - Πρόσφατες τροποποιήσεις και επίκαιρα θέματα

Σχετικά με τις πρόσφατες εξελίξεις στα ΔΠΧΑ, η Ειρήνη Ψάλτη, Corporate Reporting Services Leader της PwC Ελλάδας, επεσήμανε ότι οι πρόσφατες τροποποιήσεις δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά τις ναυτιλιακές εταιρείες που ετοιμάζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις με βάση τα ΔΠΧΑ, με πιθανές εξαιρέσεις την τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 για την ταξινόμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με όρους και την απόφαση της Επιτροπής Διερμηνειών ΔΠΧΑ σχετικά με την εθελοντική παραχώρηση των πληρωμών μίσθωσης εκ μέρους του εκμισθωτή. Η Νέλλη Σακελλαρίου, Corporate Reporting Services Senior Manager, αναφέρθηκε στους τύπους επιχειρηματικών συνενώσεων υπό κοινό έλεγχο που παρατηρούνται συνήθως στον κλάδο της ναυτιλίας σημειώνοντας ότι, καθότι για συναλλαγές αυτές δεν έχουν εκδοθεί ακόμα επίσημες οδηγίες με βάση τα ΔΠΧΑ, ο σχετικός λογιστικός χειρισμός εξακολουθεί να ενέχει συχνά υψηλό βαθμό κρίσης, παραμένοντας μια συνεχής πρόκληση για τις εταιρείες που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις. Ως εκ τούτου, πρέπει πάντα να εξετάζονται τα σχετικά δεδομένα και οι συνθήκες της εκάστοτε συναλλαγής. Στη συνέχεια, η Μαριέλα Μυλωνά, Corporate Reporting Services Senior Manager, και ο Ιωσήφ Καπετάνιος, Assurance Senior Manager και Shipping Industry Group expert,

αναφέρθηκαν στη μεταρρύθμιση των επιτοκίων -IBOR reform- και συγκεκριμένα στην αντικατάσταση των US LIBOR επιτοκίων, η οποία επηρεάζει τη ναυτιλία. Πιο συγκεκριμένα, τα USD LIBOR επιτόκια (πλην μιας εβδομάδας και δύο μηνών που έχουν ήδη αντικατασταθεί) αναμένεται να αντικατασταθούν με τα επιτόκια SOFR έως τις 30 Ιουνίου 2023. Τέλος, τα στελέχη της PwC υπογράμμισαν τις επιπτώσεις κατά τη μετάβαση των επιτοκίων, σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και US GAAP, και προσέφεραν χρήσιμες οδηγίες σχετικά με τις γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022.

Έλεγχοι της Εποπτικής Αρχής των ΗΠΑ (PCAOB)

Επιπλέον, επισημάνθηκαν οι τομείς στους οποίους αναμένεται να εστιάσει το Συμβούλιο Λογιστικής Εποπτείας των Εταιρειών Δημοσίου Ενδιαφέροντος των ΗΠΑ (PCAOB) στους επερχόμενους ποιοτικούς ελέγχους, οι οποίοι απορρέουν κυρίως από το οικονομικό περιβάλλον και τα αποτελέσματα των προηγούμενων επιθεωρήσεων. Συγκεκριμένα, όπως ανέφερε η Δέσποινα Φιλίππου, Assurance Senior Manager και Shipping Industry Group και Methodology Expert, PwC Ελλάδας, το PCAOB θα επικεντρωθεί κυρίως στην αξιολόγηση κινδύνου (συμπεριλαμβανομένης της απάτης), στον σχεδιασμό και τη λειτουργία των δικλίδων ασφαλείας ως μηχανισμού αντίδρασης στους εκτιμώμενους κινδύνους, στην αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της εταιρείας, καθώς και σε σύνθετες λογιστικές περιοχές, όπως η αναγνώριση εσόδων και οι λογιστικές εκτιμήσεις, που περιλαμβάνουν σημαντικό βαθμό αβεβαιότητας.

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ (SEC)

Αναφορικά με τις εξελίξεις στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ (SEC), ο Θάνος Λακαβάς, Assurance Manager, ανέπτυξε τις τάσεις του 2022 παραθέτοντας συγκεκριμένα παραδείγματα από τον ναυτιλιακό κλάδο, ενώ ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις ενότητες MD&A, Non GAAP measures, Climate change and Debt/Equity instruments. Μεταξύ άλλων, υπογράμμισε ότι ενώ η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των ΗΠΑ πρότεινε ριζικές αλλαγές στις πληροφορίες που κοινοποιούνται από τις επιχειρήσεις για θέματα περιβάλλοντος, εστίασε περισσότερο στους κινδύνους και τις ευκαιρίες που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή και θα πρέπει να γνωστοποιούνται στο MD&A.

Η έκδοση μετοχικών και χρεωστικών τίτλων παρουσίασαν σημαντική κάμψη το 2022, με τις Αρχικές Δημόσιες Προσφορές (ΑΔΠ) να είναι μειωμένες κατά 93% για τα αντληθέντα κεφάλαια σε σχέση με το 2021. Όπως σημείωσε ο Μιχάλης Ευσταθιάδης, Assurance Senior Manager της PwC Ελλάδας, οι τίτλοι ομολογιακών δανείων ναυτιλιακών εταιρειών, οι οποίοι διαπραγματεύονται σε δημόσιες αγορές, εμφάνισαν αξιολογητή αύξηση των απόδοσεών τους (έως την ωρίμανση), κυρίως λόγω της ανόδου των επιτοκίων αναφοράς από τις κεντρικές τράπεζες. Λαμβάνοντας υπόψη την εικόνα του Ιανουαρίου (2023), οι καμπύλες απόδοσης των LIBOR/SOFR αναμένεται να κορυφωθούν εντός του έτους, με το σταθερό σκέλος στις ανταλλαγές επιτοκίων να μειώνεται όσο αυξάνεται η διάρκεια της ωρίμανσης. Την ίδια στιγμή, η απόκλιση μεταξύ του κόστους χρηματοδότησης και της τιμολόγησης των τραπεζών παραμένει, εξαιτίας των επιτοκίων αναφοράς, εν μέσω πιέσεων για τον περιορισμό της διαφοράς.

Η βιωσιμότητα ως επενδυτική προτεραιότητα

Σε μία περίοδο που ο πληθωρισμός και η οικονομική αστάθεια θεωρούνται οι δύο μεγαλύτερες απειλές που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι επιχειρήσεις, η ενσωμάτωση των κριτηρίων ESG κατέχει πλέον καταλυτικό ρόλο στη διαδικασία λήψης επενδυτικών -και όχι μόνο- αποφάσεων με τους επενδυτές και

τους επιχειρηματίες ανά τον κόσμο να τα τοποθετούν στην κορυφή της λίστας των δεδομένων που αξιολογούν. Στο πλαίσιο αυτό, η Στέλλα Γούναρη, Assurance Director της PwC Ελλάδας, αναφέρθηκε στην αυξανόμενη τάση που ωθεί τις ναυτιλιακές εταιρείες να δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων και των λειτουργιών τους. Την ίδια στιγμή, οι ρυθμιστικές αρχές και οι φορείς θέσπισης προτύπων σε όλο τον κόσμο έχουν προτείνει νέες απαιτήσεις γνωστοποιήσεων παρακινούμενοι από τη ζήτηση των επενδυτών. Τρεις μεγάλες προτάσεις (ISSB - US SEC - EU) έχουν αναπτυχθεί στη βάση αυτή, οι οποίες στοχεύουν σε διαφορετικά κοινά εταιρειών. Απώτερος στόχος αυτών είναι η ευθυγράμμιση των προτύπων βιωσιμότητας σε παγκόσμιο επίπεδο σε μία προσπάθεια για συνέπεια και συγκρισιμότητα της μη χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχεται. Εκτός των φορέων θέσπισης προτύπων, τόσο ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (ΔΝΟ) όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχουν θέσει στόχους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με αποτέλεσμα νέοι κανονισμοί και απαιτήσεις να επιβάλλονται στις ναυτιλιακές επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών του ναυτιλιακού κλάδου, θα πρέπει να λάβουν εγκαίρως μέτρα για να αναβαθμίσουν τις εκθέσεις βιωσιμότητας ακολουθώντας τις εφαρμοστέες κανονιστικές απαιτήσεις.

Θωράκιση απέναντι στις Κυβερνοεπιθέσεις

Οι κίνδυνοι κυβερνοασφάλειας αποτελούν πλέον μία από τις σημαντικότερες κατηγορίες επιχειρησιακών κινδύνων, καθώς και ένα συχνό θέμα συζήτησης στην ατζέντα των διοικητικών συμβουλίων. Με τη ραγδαία ψηφιοποίηση των υπηρεσιών -συμπεριλαμβανομένων των λειτουργιών των πλοίων-, την αύξηση των κυβερνοεπιθέσεων παγκοσμίως και των τεράστιων και πολυδιάστατων επιπτώσεων που αυτές επιφέρουν, καθίσταται σαφές ότι τα ζητήματα κυβερνοασφάλειας θα πρέπει να αποτελούν προτεραιότητα για τα στελέχη που απαρτίζουν τα ανώτατα κλιμάκια των ναυτιλιακών εταιρειών και τους υπευθύνους για τη διαχείριση των βασικών τους λειτουργιών. Στο πλαίσιο αυτό, η Δήμητρα Ξηντάρα, Cyber Security & Privacy Senior Manager, υπογράμμισε πως η συνεργασία της Διοίκησης με τον υπεύθυνο ασφαλείας κρίνεται απαραίτητη για την αποτελεσματική προστασία τόσο των IT όσο και των OT συστημάτων, αλλά και την εφαρμογή κατάλληλων δικλίδων ασφαλείας για τις υπηρεσίες που λαμβάνουν από τρίτους. Παράλληλα, είναι απαραίτητη η ποσοτικοποίηση των κινδύνων κυβερνοασφάλειας, ώστε αφενός να λαμβάνονται υπόψη ως πιθανή ζημία και αφετέρου να υπάρχει καλύτερη κατανόηση από πλευράς των διοικητικών συμβουλίων ως προς το κατά πόσο και με ποιους τρόπους συγκεκριμένες επενδύσεις στον τομέα της κυβερνοασφάλειας είναι ικανές να μειώσουν τις οικονομικές αυτές επιπτώσεις. Τέλος, η εκπαίδευση του συνόλου του προσωπικού μιας επιχείρησης, από το διοικητικό συμβούλιο μέχρι τα πληρώματα των πλοίων, γύρω από τα ζητήματα αυτά είναι εξαιρετικά σημαντική ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη αναγνώριση και βέλτιστη διαχείριση των περιστατικών ασφαλείας, αλλά και να μειώνεται ο κίνδυνος που επιφέρει ο ανθρωπίνος παράγοντας στην εκδήλωση και πραγματοποίηση μιας απειλής.

Φορολογικές μεταρρυθμίσεις και ελάχιστος φορολογικός συντελεστής 15% στην Ε.Ε.

Η Χριστίνα Τσιρώνη, Tax Senior Manager, PwC Ελλάδας, έδωσε έμφαση στις πρόσφατες αλλαγές που αφορούν τη φορολογία πλοίων και την τροποποίηση του Νέου Συνυποσχετικού μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ναυτιλιακής κοινότητας. Με το άρθρο 6 του Νόμου 5000/2022 κυρώθηκε η Πρόσθετη Πράξη στο Νέο Συνυποσχετικό, η εφαρμογή της οποίας εκκινεί από 01.01.2022, επιφέροντας, κατά κύριο λόγο, τροποποιήσεις στην Οικειοθελή Παροχή των μελών του ναυτιλιακού κλάδου, μεταξύ των οποίων η

μείωση του συντελεστή προσφοράς της Οικειοθελούς Παροχής από ποσοστό 10% σε 5%, η αύξηση του ελάχιστου ποσού της Οικειοθελούς Παροχής σε 60 εκατομμύρια ευρώ ανά έτος και η επέκταση της δεσμευτικής ισχύος του Συνυποσχετικού σε πλειοκλήτριες εταιρείες που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη.

Την ίδια στιγμή, η πολιτική συμφωνία για θέσπιση ελάχιστης πραγματικής φορολόγησης 15% των μεγάλων πολυεθνικών ομίλων με συνδυασμένο ετήσιο κύκλο εργασιών τουλάχιστον 750 εκατ. EUR (Pillar Two), που επετεύχθη τον Οκτώβριο του 2021 από περίπου 140 χώρες μέλη του ΟΟΣΑ, έχει αρχίσει να γίνεται πραγματικότητα. Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης οι κανόνες θα τεθούν σε εφαρμογή από το 2024, ενώ πολλές χώρες διεθνώς έχουν επίσημα δηλώσει την πρόθεσή τους για υιοθέτηση των κανόνων εντός του 2023. Λόγω του εξαιρετικά ευμετάβλητου χαρακτήρα και της μεγάλης διάρκειας του οικονομικού κύκλου του τομέα της ναυτιλίας, το διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα εξαιρείται από τους κανόνες. Η εξαίρεση, ωστόσο, δεν αφορά ούτε τον κλάδο συνολικά ούτε τις εταιρείες με ναυτιλιακή δραστηριότητα, διευκρίνισε η Σταυρούλα Μαρουσάκη, Tax Partner στην PwC Ελλάδας. Συνεπώς, δεν αποκλείεται όμιλοι που δραστηριοποιούνται στη ναυτιλία να πρέπει να καταβάλλουν συμπληρωματικό φόρο για το εισόδημα που προκύπτει στις δικαιοδοσίες που δραστηριοποιούνται και το οποίο δεν εμπίπτει στον ορισμό του «διεθνούς ναυτιλιακού εισοδήματος».

Ο Σωκράτης Λεπτός-Μπούρτζη, Partner στην PwC Ελλάδας και Global Shipping & Ports Leader στο παγκόσμιο δίκτυο της PwC, σχολίασε αναφορικά με την εκδήλωση: «Σε ένα απαιτητικό και διαρκώς μεταβαλλόμενο οικονομικό -και όχι μόνο- περιβάλλον, είναι φυσικό να μεταβάλλονται και οι προκλήσεις που καθημερινά αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις. Από το πλαίσιο αυτό, δεν μπορούν βεβαίως να παραμείνουν ανεπηρέαστες οι ναυτιλιακές εταιρείες, ειδικά σε μία περίοδο με έντονες γεωπολιτικές αναταραχές. Η ετήσια εκδήλωσή μας, η οποία στην πάροδο των ετών έχει αναδειχθεί σε σταθερό σημείο συνάντησης του ναυτιλιακού κόσμου, έχει διπλό στόχο. Αφενός τη μεταφορά τεχνογνωσίας και εμπειριών από τα καταρτισμένα στελέχη μας αναφορικά με τις τάσεις της αγοράς και τις εξελίξεις που αφορούν τον κλάδο και αφετέρου την ανάδειξη καλών πρακτικών και την ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμών σε οικονομικά ζητήματα που χρήζουν διαχείρισης από τα αρμόδια τμήματα των ναυτιλιακών εταιρειών. Ως PwC παρακολουθούμε τις εξελίξεις και βρισκόμαστε δίπλα στους πελάτες μας και την αγορά με στόχο την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την επίτευξη βιώσιμων αποτελεσμάτων».

Σχετικά με την PwC

Στην PwC, στόχος μας είναι η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στην κοινωνία και η επίλυση σημαντικών προβλημάτων. Είμαστε ένα δίκτυο εταιρειών σε 152 χώρες με περισσότερα από 328.000 στελέχη που δεσμεύονται να παραδίδουν ποιοτικό έργο στις ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες που αναλαμβάνουν. Πείτε μας τι έχει αξία για σας και μάθετε ακόμα περισσότερα στην ιστοσελίδα μας www.pwc.com.

Η επωνυμία PwC αναφέρεται στο δίκτυο των εταιρειών μελών και/ή σε μία ή περισσότερες από τις εταιρείες μέλη, κάθε μία από τις οποίες αποτελεί μια ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε το www.pwc.com/structure.

© 2023 PwC. Με επιφύλαξη όλων των νόμιμων δικαιωμάτων